

Återinrätta den kommunala hemtjänsten.

Den 30 juni 2012 avvecklades den kommunala hemtjänsten i Täby, vilket berörde 230 kunder (benämns så i tjänsteutlåtande) och 80 anställda. Arbetet med avyttringen var omfattande och kostnadskrävande. Citat från Kommunalarbetaren: "dåvarande ordförande för Socialnämnden säger att förutsättningarna att klara sig var bättre för de privata som inte behöver erbjuda rätt till heltid och kan ha fler timanställda".

De första åren etablerade sig många hemtjänstbolag enligt LOV. Det fanns en period 26 bolag, som konkurrerade på marknaden om personer som behövde hjälp i hemmet.

Idag är åtta bolag etablerade. Av olika anledningar försvinner de eller blir uppköpta av de större bolagen. Det är så marknaden fungerar.

Det intressanta är valfriheten. Den Täbybo som har fått beviljat hemtjänst ska välja bolag. I den senast publicerade brukarundersökningen från Socialstyrelsen framgår att alla inte har kunnat välja. Orsaken kan mycket väl vara att de äldre vill välja en kommunal hemtjänst. För en fullständig valfrihet krävs att Täby återinför en kommunal hemtjänst.

Det har funnits och finns många oseriösa företag inom hemtjänstbranschen som konkurrerar med dåliga arbetsvillkor. Personalen får till exempel inte betalt för resor mellan hemtjänsttagare. Många företag saknar också kollektivavtal. Det är en bransch där det förekommer fusk och kriminalitet. På en sådan marknad är det svårt för kommuner och seriösa företag att konkurrera. Förhoppningsvis gäller inte detta Täby kommun.

För Täbyalliansen tycks en heltid inom hemtjänsten vara en omöjlighet, rent schemamässigt. Brukarnas behov är så utspridda att det bildas håltider under dagen för personalen. Med en sådan inställning har kommunens styrande kört helt fast. Inom industrin skulle det tänket inte fungera. Det gäller istället att hitta lösningar; till exempel att ta tillvara på personalens kunskaper och förmågor också under lugnare perioder under dagen.

För att klara behoven framöver krävs att människor orkar arbeta både mer och längre. Heltidsarbetet inom kommuner/regioner har ökat de senaste åren. Men inom särskilt kvinnodominerade yrken är andelen deltidsanställningar fortsatt hög.

Det finns ett flertal undersökningar om arbetsvillkor och hel- och deltidsarbete med jämförelser mellan privat och kommunalt driven hemtjänst. I en kommunalt driven hemtjänst har undersköterskan oftare en högre lön, där finns fler heltidsanställda (dock alldeles för få) och fler av de anställda trivs på sin arbetsplats.

Men Täbys moderatstyrda allians insisterar på att marknaden är det enda allenarådande alternativet, eftersom det anses för dyrt med en kommunal hemtjänst.

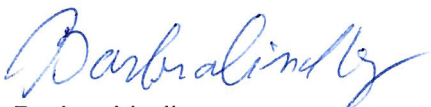
Med prognoser från verkligheten ser vi att andelen "äldreäldre" ökar, att behoven av hjälp ökar och att omsorgsycket inte är attraktivt. Så vad finns att göra? Jobbet måste få en statushöjning. Varför är statusen lägre vid arbete för människor? Jämfört med att sitta vid ett skrivbord och jobba med en dator?

Effektivitet är ett värdeord inom såväl industri som kommunal verksamhet. Kan inte Täby sköta en kommunal hemtjänst effektivt? Om svaret är nej rekommenderas översyn av rutiner och inhämtning av kunskap.

PWC har på uppdrag av Vårdföretagarna gjort en omfattande undersökning som visar att långsiktigt hållbara resurser till hemtjänsten uteblir i många kommuner. Den uppräknade ersättningarna som görs följer inte hemtjänstens kostnadsutveckling. I praktiken innebär det att kvaliteten riskerar att sjunka. De framtida utmaningarna för äldreomsorgen, med en stadigt åldrande befolkning, blir allt svårare att lösa.

Med hänvisning till ovanstående yrkar Socialdemokraterna i Täby att Täby kommun återinrättar en kommunal hemtjänst.

För Socialdemokraterna

Barbro Lindberg